

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT mei/juni

ALGEMEEN

Het secretariaat van de Afro-Aziatische, Latijns Amerikaanse solidariteitsorganisatie werd in Havanna op 1 juni geïnstalleerd. Nadat CASTRO lang genoeg niets van zich had laten horen om allerlei geruchten omtrent zijn wel en wee te stimuleren, verwelkomde hij de uit Puerto Rico terugkerende Cubaanse atleten. Een klein incident bij Quantánamo werd door CASTRO aangegrepen om een toestand van crisis te ensceneren.

Venezuela verloor een harer meestbelovende politici toen Alirio UGARTE PELAYO zelfmoord pleegde. Een tweede zelfmoord die veel opzien baarde was die van de guerrillaleider Fabricio OJEDA. De guerrillabeweging in Venezuela boette steeds meer aan levensvatbaarheid in.

Colombia koos op 1 mei een nieuwe president. Met gemak versloeg Carlos LLERAS RESTREPO de kleurloze kandidaat van de Alianza Popular van ROJAS PINILLA. De opkomst der kiezers was buitengewoon gering. Voor zijn ambtsaanvaarding in augustus bracht LLERAS een bezoek aan enkele Latijns Amerikaanse landen, o.w. Venezuela, waar hij voor grotere economische samenwerking pleitte.

Brits Guyana verloor op 26 mei het predicaat Brits. De politieke aartsvijanden, BURNHAM en JAGAN, omhelsden elkander bij het strijken van de Union Jack. Overigens werden alle festiviteiten ter ere van de onafhankelijkheid door JAGAN en zijn partijgenoten geboycot.

In de Dominikaanse Republiek verwierf Joaquín BALAGUER met een aanzienlijke stemmenmarge het presidentschap. De omstreden ex-president BOSCH nam na de verkiezingsuitslag een constructieve houding aan.

Eind juni maakten de Argentijnse militairen een einde aan het bewind van president Arturo ILLIA. Sedert zij in sept. '55 Juan PERON ten val brachten hebben de generaals van Argentinië vijf presidenten afgezet. De coup die generaal Juan Carlos ONGANIA staatshoofd maakte, werd met afkeuren begroet. De Verenigde Staten verbraken de diplomatieke relaties met Argentinië. Ook Venezuela, trouw aan de z.g. Betancourt-doctrine, heeft de betrekkingen verbroken. LEONI gaf te kennen dat zijn land niet van plan is onder de huidige omstandigheden de voorgenomen conferentie van O.A.S.-ministers van buitenlandse zaken in Buenos Aires

bij te wonen.

Bolivia bereidde zich voor op de verkiezingen, welke op 3 juli zouden worden gehouden. Het leek niet mogelijk dat een ander dan René BARRIENTOS de gelukkige winnaar zou zijn. Uit de verkiezingen zou wel blijken in hoeverre de Christendemocraten in Bolivia hun aanhang hebben weten te vergroten.

Bij de verkiezingen welke op 8 juni in de Nederlandse Antillen werden gehouden, behaalden de partijen die in de afgelopen jaren de regeringscoalitie hebben gevormd, op alle eilanden de meerderheid.

VENEZUELA

In de afgelopen twee maanden veroorzaakten in Venezuela enkele gevallen van moord en zelfmoord grote opschudding.

Het gehele land werd geschokt door de zelfmoord van Alirio UGARTE PELAYO.

De vroegere volgeling en recentelijk de grote tegenstander van Jóvito VILLALBA in de U.R.D., beroofde zichzelf van het leven op het ogenblik dat men verwachtte dat hij de oprichting van een nieuwe partij bekend zou maken. Mogelijk zal nimmer blijken wat UGARTE tot deze daad heeft gedreven. Degenen die met hem uit de U.R.D. waren getreden richtten na zijn dood onder leiding van Raimundo VERDE ROJAS een "Movimiento Democrata Independiente" op.

UGARTE's weduwe was lid van het organiserend comité van de nieuwe partij.

Het partijprogramma werd niet geformuleerd, maar zou volgens uitlatingen van VERDE ROJAS de geest ademen van de politieke idealen van wijlen UGARTE. Aangezien UGARTE zelf een fluctuerende figuur is geweest, was een en ander nog steeds niet erg duidelijk.

De mysterieuze omstandigheden rondom de dood van de communist, Alberto LOVERA, leidden tot een parlementaire enquête naar het beleid van DIGEPOL. Vernomen werd dat de regering de blaam welke een zuivering van de leiding van de organisatie zou impliceren, minder kwalijk achtte dan het vertrouwensverlies dat zij zou lijden door het hoofd van de dienst, José Jesus PATINO GONZALEZ, te handhaven.

Wel werd verwacht dat Digepol - tenminste voor wat de naaste toekomst betrof - aan efficiëntie zou inboeten.

De goede Wolfgang LARRAZABAL eiste in een redevoering in Maracaibo de opheffing van Digepol als een stap in de richting van de pacificatie van het land. Met deze pacificatie stond het overigens niet zo slecht. De vrijgelaten linkse leider, Jesus Maria CASAL, keerde ongestoord naar Venezuela terug, niet-tegenstaande minister Gonzalo BARRIOS voordien te kennen had gegeven dat de regering "niet gesteld was" op zijn terugkeer. Verwacht werd dat Domingo Alberto RANGEL in juli zou terugkeren om de P.R.N.-conventie bij te wonen. De laatste maanden is vrijwel geen actie van guerrilla's gesignaleerd. Een van de weinig overgebleven guerrillaleiders, Fabricio OJEDA, zou samen met o.m. Douglas BRAVO, een clandestiene bijeenkomst hebben bezocht, waarop de nieuwe richtlijnen van de C.P.V. - einde gewapend verzet, opheffing van de F.A.L.N. - werden besproken. Kort daarop werd OJEDA in La Guaria door mili-

tairen gearresteerd. Douglas BRAVO, die nog op vrije voeten is, distancieerde zich van de "softline" en repliceerde tegen de opheffing van de F.A.L.N. met de mededeling dat hij een nieuwe groep had gevormd, Fuerzas Venezolanas de Liberación (F.V.L.), geheten. Daags na de arrestatie van OJEDA werd bekend gemaakt dat deze zich in het hoofdkwartier van de militaire inlichtingendienst (S.I.F.A.) met behulp van een gordijnkoord had opgehangen. Zoals bij het geval LOVERA werden ook nu door de linksextremisten represailles genomen, in de vorm van een moordaanslag op een tweetal politiemannen. Algemeen werd echter aangenomen dat de dood van OJEDA werkelijk zelfmoord was. Ondermeer werd dit gestaafd door de verklaringen van enkele zijner medestanders, die gelijk met hem waren gearresteerd. OJEDA zou hun namelijk een "daad" in het vooruitzicht hebben gesteld, welke het land nog meer in opschudding zou brengen dan de zelfmoord van UGARTE PELAYO.

Met dit al zag het er naar uit dat de guerrillastrijd een aflopende zaak was. Wel werd gevreesd dat de "die-hards" nu wellicht alles op alles zullen trachten te zetten om in het nieuws te blijven. Hoe gering ook hun aantal en hun middelen, zij zouden - vooral als zij weer zouden overgaan tot terreur in de steden - nog altijd verwarring kunnen stichten.

Eerder werd al genoemd de M.D.I. van de volgelingen van UGARTE PELAYO. Door enkele politici uit de F.N.D., die met ESCOVAR SALOM uit de partij waren getreden, werd begin juni ook een nieuwe partij opgericht. De naam van deze jongste aanwinst is "Alianza Popular Independiente" (A.P.I.). De leider van deze nieuwe groep is officieel niet ESCOVAR SALOM, maar José Angel CILIBERTO. De rol welke ESCOVAR SALOM zelf zou spelen in deze nieuwe ontwikkeling, was nog niet duidelijk. Door CILIBERTO werd als "Leitmotif" van .A.P.I. naar voren gebracht de noodzaak van een grootste algemene deler in het politieke streven van de Venezolaan. Hij verklaarde niet hoe een splintergroep van een middelgrote partij door zichzelf als organisatie au sérieux te nemen, zou kunnen bijdragen tot het vinden van deze algemene deler.

Steeds meer tekent zich tegen de achtergrond van de politieke draaimolen van U.R.D., F.N.D., F.D.P., P.R.N. en hun talloze varianten, de gedisciplineerde eenheid af van Acción Democrática en COPEI. Het is overigens niet zo dat er binnenskamers in deze beide partijen geen verdeeldheid zou heersen. Het ontslag van Abdón VIVAS TERAN als voorzitter van de J.R.C. werd uitgelegd op disciplinaire gronden en de partijleiding ontkende dat de partijideologie in het geding was geweest. Toch zal het niet nalaten CALDERA's entrée bij de

- 5 -

Copeyaanse geldschieters te verbeteren. COPEI wordt niet geplaagd door de vraag wie nu de kandidaat voor het presidentschap moet worden. CALDERA's leiderschap is in dat opzicht nog altijd onbetwist. Acción Democrática daarentegen zal de coterieën van LEONI en BETANCOURT tot een compromis moeten bewegen en tevens een uitlaatklep moeten vinden voor de ambities van figuren als PAZ GALARRAGA.

Verdeeldheid onder de aanhangers van de C.P.V. en de M.I.R. stelde de kandidaten van COPEI in staat grote winsten te boeken bij de verkiezingen van de nieuwe bestuurders van de studentenfederatie van de Centrale Universiteit van Caracas. De kandidatenlijst van Acción Democrática haalde geen enkele zetel. Deze partij heeft nu blijkbaar aanvaard dat zij momenteel geen kans heeft enige invloed te krijgen op studenten en professoren. Door A.D. is daarom een sterke campagne begonnen ter beïnvloeding van leraren en leerlingen der middelbare scholen. Zij hoopt op deze wijze binnen enkele jaren nieuw kader onder de Venezolaanse academici te kunnen vormen. Zelfs als deze campagne succes heeft, zal de partij evenwel in de naaste toekomst geconfronteerd zijn met een gebrek aan jonge exponenten.

Door woordvoerders van COPEI, en het welsprekendst door Rodolfo José CARDENAS, wordt steeds gehamerd op de "vermoeidheid" van A.D. Met eerbied getuigt CARDENAS van hetgeen door A.D. is bereikt, maar slechts om er op te laten volgen dat de taak van A.D. is volbracht en dat de partij zich niet heeft weten te vernieuwen. Het zijn steeds dezelfde oude gezichten en dezelfde oude leuzen, wier betekenis - aldus CARDENAS - door het verichte werk achterhaald is. Dergelijke uitlatingen reflecteren niet alleen de tactiek van COPEI, maar ook de werkelijke overtuiging der Copeyanen dat zij de erfgenamen zullen zijn van een kinderloos stervende A.D.

Het bezoek van de nieuw gekozen president van Colombia, LLERAS RESTREPO, bevestigde de indruk dat LLERAS serieus nauwere economische samenwerking met Venezuela nastreeft. Jovito VILLALBA, de U.R.D.-leider, uitte zich in lyrische termen over de integriteit en sociale rechtvaardigheid van de nieuwe Colombiaanse president. Volgens VILLALBA waren Venezuela en Colombia historisch, geografisch, economisch en politiek zo nauw met elkaar verbonden dat de interne ontwikkelingen in het ene land immer repercussies zouden hebben in het andere. Zo zou, aldus VILLALBA, een staatsgreep in Venezuela de democratie in Colombia in gevaar brengen, terwijl de beweging van een ROJAS

PINILLA (sic!) ook voor Venezuela een bedreiging zou kunnen vormen. VILLALBA liep wel erg hard van stapel toen hij in het bezoek van LLERAS een eerste stap zag naar de verwezenlijking van Bolivar's eenheidsideaal. Niettemin zal men wel van LLERAS kunnen verwachten dat hij als president een voorvechter zal zijn voor de integratie, van, zo niet direkt geheel Latijns Amerika, dan zeker van die der Bolivariaanse Republieken.

In overeenstemming met de z.g. BETANCOURT-doctrine gaf de Venezolaanse regering te kennen dat zij het opgelegde militaire bewind van Argentinië niet zou erkennen. LEONI betreurde de omverwerping van ILLIA en implieerde dat Venezuela verstek zou laten gaan bij de in augustus in Buenos Aires te houden vergadering van ministers van buitenlandse zaken der O.A.S.-landen.

CUBA

Een incident nabij de Amerikaanse marinebasis te Guantánamo, waarbij een Cubaanse soldaat de dood vond, was voor Fidel CASTRO de aanleiding om Cuba in staat van alarm te brengen. President DORTICOS ontbood de ambassadeurs der IJ.G.-landen om hem op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen en om een beroep te doen op de broederlanden, Cuba zo nodig met vrijwilligers te steunen. Men schijnt van deze zaak in Cuba een hele produktie te hebben gemaakt, terwijl de buitenwereld zich afvroeg wat de Cubaanse leiders ermee konden beogen.

De verwachte solidariteitsverklaringen kwamen binnen. Plichtsgetrouw gaf de Soviet Unie de Verenigde Staten een veeg uit de pan, vertegenwoordigers van de de zieltogende F.AL.N. van Venezuela bodenzich als vrijwilligers aan, maar daarmee was het ook afgelopen.

Tegen het einde van de maand juni begon men zich in Amerikaanse en anti-CASTRO kringen af te vragen of er iets met de Máximo Líder aan de hand was. Fidel CASTRO was namelijk al ruim een maand niet in het openbaar gezien, niet-tegenstaande zich verschillende gelegenheden hadden voorgedaan waarbij zijn aanwezigheid als vanzelfsprekend mocht worden geacht. Zo was het zijn broer Raul, die de rede uitsprak naar aanleiding van het incident bij Guantánamo. De orkaanschade in West Cuba had een andere aanleiding kunnen zijn voor een acte de présence. Inderdaad werd bekend gemaakt dat CASTRO naar het getroffen gebied zou gaan, maar uit niets bleek later dat hij er werkelijk zou zijn

- 7 -

geweest. Toen enkele stukken, die normaliter door CASTRO hadden moeten worden getekend, door DORTICOS bleken te zijn afgehandeld, kregen de meest wilde geruchten pas een goede voedingsbodem. Bij de terugkeer van de Cubaanse atleten uit Puerto Rico verscheen Fidel echter weer in het openbaar om een lofrede op de Cubaanse sportlieden uit te spreken.

Het secretariaat van de Afro-Aziatische Latijns Amerikaanse solidariteitsorganisatie werd begin juni door de secretaris generaal, Osmani CIENFUEGOS, officieel geïnstalleerd. CIENFUEGOS sprak onder meer over de reacties van de imperialisten tegen de tricontinentale conferentie en stelde dat het de wereldconferentie der Christendemocraten en het congres van de Socialistische Internationale door de tricontinentale conferentie te veroordelen, zichzelf hadden bestempeld tot "vijanden van het volk". Hij putte hoop uit de verdeeldheid onder de imperialisten, waarvan hij de politiek van De GAULLE en de kritiek op het Amerikaans optreden in Vietnam als symptomen noemde.

Het incident bij Guantanamo kwam goed van pas om Cuba naast Vietnam te plaatsen als een actueel slachtoffer van imperialistische agressie.

In het economische vlak ondervond Cuba weer tegenslagen. Nadat de suikeroogst dit jaar beneden de maat was gebleven, bleek de aanhoudende regen reeds nu de oogst van 1967 in gevaar te brengen. Er werd een algemene "landbouwmobilisatie" afgekondigd. Duizenden vrijwilligers zouden nodig zijn om de schoonmaak en herbeplanting der rietvelden te versnellen. De orkaan Alma richtte bovendien grote schade aan in de provincie Havanna. De tabaksoogst zou grotendeels zijn vernield.

Een en ander betekent dat CASTRO waarschijnlijk weer een beroep zal moeten doen op de Sowjet Unie om extra steun los te krijgen. Gezien de lage produktiviteit van de fondsen die de Cubanen hebben aangewend voor militaire en subversieve doeleinden, mag wel worden verwacht dat er tussen Moskou en Havanna enige spanning zal ontstaan wanneer de Cubanen weer met lege handen aan komen zetten.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

De verkiezingen in de Dominikaanse Republiek brachten een verrassende overwinning van de kandidaat van de Partido Reformista, de ex-president Joaquín BALAGUER. Het element van verrassing was niet zozeer de overwinning zelf, maar de duidelijke cijfers waarmee BALAGUER zijn voornaamste tegenstander, Juan BOSCH versloeg.

De laatste maand voor de verkiezingen begon zich een tendens af te tekenen welke achteraf de verkiezingsuitslag verklaart.

Juan BOSCH bleef weigeren zijn woning te verlaten en zich onder het volk te begeven. Hij had te kennen gegeven dat hij vreesde vermoord te worden als hij zulks deed. Daarom wendde hij zich alleen met vooraf opgenomen - overigens heel knappe - radiopraatjes tot het volk. Bovendien verklaarde BOSCH met zo vele woorden enkele weken voor de verkiezingen dat hij het presidentsambt niet ambieerde. Hij had zich slechts neergelegd bij de wensen van zijn partij. Wellicht de beste propaganda voor BALAGUER kwam nota bene van de zijde van BOSCH zelf. Toen de Dominikaanse Studentenfederatie, die volledig onder controle staat van de Movimiento Revolucionario 14 de junio, eind mei een pamflet het licht deed zien, waarin gepoogd werd BALAGUER verantwoordelijk te stellen voor misdaden gepleegd onder het TRUJILLO-bewind, reageerde BOSCH met een krachtige verdediging van zijn voornaamste tegenstander. Hij noemde de publicatie een terugblik die indruiste tegen de belangen van het Dominikaanse volk. Het pamflet van de studentenfederatie betrof een beschuldiging van BALAGUER daterende uit 1962. BOSCH verklaarde dat het feit dat deze beschuldiging werd geuit, geenszins betekende dat zij steekhoudend is. Integendeel, "iedereen - ook de studenten die het pamflet verspreid hebben - weet", aldus BOSCH, "dat Dr. BALAGUER in deze geen schuld heeft". Het teruggrijpen op de TRUJILLO-tijd kon volgens BOSCH slechts dienen om een nog grotere verdeeldheid te zaaien onder de Dominicanen.

Terwijl BOSCH terecht heeft gevoeld dat het volk matiging wenste, heeft hij in zijn pogingen om zich te ontdoen van zijn extremistische aanhang, BALAGUER in de kaart gespeeld.

De vrees van degenen die achter hem het spook van het communisme zagen, heeft hij niet kunnen wegnemen. Zijn uiterst correcte houding tegenover de Reformista-candidaat heeft echter weifelaars in zijn eigen kamp ervan overtuigd dat BALAGUER toch niet zo'n slechte keuze zou zijn.

BALAGUER van zijn kant wees er op dat de TRUJILLO-clan tijdens zijn ambtsperiode het land was uitgezet en hij verklaarde dat hij de maatregel die hij zelf genomen had, zou handhaven. Gedurende de gehele campagne bleef hij hameren op de noodzaak van samenwerking tussen zijn partij en de P.R.D. Met de medewerking van de P.R.D., aldus BALAGUER, zou hij in staat zijn door de krietieke periode heen te komen en de zo imperatieve vreedzame revolutie te bewerkstelligen.

De overwinning van BALAGUER was zo eclatant dat de kreet dat er fraude was gepleegd weinig overtuigingskracht had. BOSCH legde zich direkt al bij de uitslag neer en zegde in een gesprek met de nieuwe president toe zijn partij een constructieve oppositie te laten voeren.

Diep teleurgesteld waren de leiders van de Christendemocratische partij, de P.R.S.C. Deze partij haalde nog geen 3% van het aantal uitgebrachte stemmen. De steun welke de P.R.S.C. aan de candidatuur van BOSCH had gegeven werd aangevoerd als verklaring voor de nederlaag. Welke factoren ook kunnen hebben meegewerkt, duidelijk is gebleken dat zowel door de partij zelf als door waarnemers daarbuiten de kracht van de P.R.S.C. sterk was overschat. Toch betekent dit geenszins dat de rol van de Christendemocraten is uitgespeeld. Met BOSCH op zijn retour, de P.R.D. in verwarring en gezien de amorfe structuur van de partij van BALAGUER, zullen er genoeg kansen zijn voor de P.R.S.C. om zich te versterken.

De grootste verliezers bij de verkiezingen waren de linksextremisten. De partij van de 14e juni haalde een goede vierduizend stemmen, m.a.w. 0,3 % van het totaal. De M.P.D. en de P.C.D. mochten niet aan de verkiezingen deelnemen en hun stemmen zijn óf op de P.R.D. óf op de lijst der M.R.1J4. uitgebracht. Aangenomen wordt dat de meerderheid der M.P.D.-ers en P.C.D.-ers op de partij van BOSCH hebben gestemd. Hoe dan ook, deze beide partijen hebben een veel geringere aanhang dan de M.R.1J4. en zelfs deze laatste is volkomen in de pan gehakt. In de stad Santo Domingo haalde de M.R.1J4 nagenoeg al haar stemmen. Daar kreeg de partij 1,5 % van het aantal uitgebrachte stemmen. Daarbuiten echter moesten de "catorcitos" zich tevreden stellen met 28 stemmen uit een totaal van meer dan een miljoen.

Een aantal factoren zullen bepalen of de verkiezingsuitslag zal leiden tot een oplossing van de reusachtige problemen, waarmee het land zich geconfronteerd ziet. Gunstig is de houding van Juan BOSCH en ook die van Angel MIOLAN, wiens

positie in de P.R.D. nu misschien zal kunnen worden hersteld. MIOLAN zegde BALAGUER "in het belang van het land" zijn steun toe.

De militairen zullen nu voorlopig wel een afwachtende houding aannemen. Indien BALAGUER zijn belofte om het militaire apparaat te "saneren" waar maakt, mogen in die hoek vroeg of laat wel moeilijkheden worden verwacht. Wat het vakbondswezen betreft, dat BOSCH volledig heeft gesteund, zou men kunnen verwachten dat de constructieve houding van de ex-president een waarborg zou zijn voor aanvaarding van het nieuwe bewind. De vraag is echter of BOSCH in wezen invloed heeft op de door de linksextremisten geïnfiltreerde leiding der vakbonden. BALAGUER zal zich gedwongen zien een aantal maatregelen te nemen, waarvoor slechts een tot samenwerking bereide vakbondsleiding begrip zal kunnen opbrengen.

Dan is er tenslotte nog de figuur van de nieuwe president zelf:

Het lijdt geen twijfel dat BALAGUER er van overtuigd is dat hij een historische missie te vervullen heeft. De Amerikaanse pers, immer tot optimisme bereid, spreekt over een "new" BALAGUER, in plaats van het voorheen gebruikelijke "colourless bureaucrat". Beide karakterisaties hebben een grond van waarheid. In mei 1964 schreven wij naar aanleiding van de toen groeiende agitatie voor de terugkeer van de verbannen ex-president: "Alhoewel het niet onmogelijk is dat, met voldoende eenheid in de bevolking achter zich, BALAGUER in staat zou zijn het land uit de huidige impasse te helpen, zijn de overwegingen waarop hij hiertoe eventueel zou worden geroepen volkomen irreëel. Zij hebben veel weg van een Gaullistische mystiek, gewoven om een figuur uit wiens verleden weinig Gaullistisch élan te destilleren is".

Nog altijd is er reden om sceptisch te staan tegenover het leiderschap en de morele kracht van BALAGUER. Niettemin moet worden erkend dat hij een meesterlijke campagne heeft gevoerd, waarvan zowel de dagelijkse als de uiteindelijke leiding bij hem - en bij hem alleen - berustte. De werkelijke krachtproef staat evenwel pas nu voor de deur.

Vernomen werd dat BALAGUER overwoog al gauw na zijn inauguratie op 1 juli enkele maatregelen te nemen waarvoor hij van het volk en "van de wereld" begrip hoopte te krijgen. Zo zou hij van plan zijn de voornaamste linksextremistische leiders - en vooral degenen die in het vakbondswezen een belangrijke rol spelen - het land uit te zetten. Daarentegen zou hij de terugkeer van figuren als WESSIN Y WESSIN niet tolereren. Zolang BALAGUER zich in zijn uitzettingsbeleid beperkt tot erkende links-extremisten, zal de storm van ver-

ontwaardiging slechts in kleine kring opgaan. Naar verluidt zou echter op de nieuwe president ook druk worden uitgeoefend om enkele P.R.D.-istas en een drietal leiders van de Christendemocratische partij, o.w. Ir. Caonabo JAVIER CASTILLO, te verbannen. Het is te hopen dat BALAGUER zich niet hiertoe laat verleiden, want dan torpedeert hij van meet af aan de zo noodzakelijke goede verstandhouding met BOSCH en jaagt hij de gehele Latijns Amerikaanse democratische gemeenschap tegen zich in het harnas.

Vermeldenswaard is hetgeen vernomen werd omtrent BALAGUER's plannen met betrekking tot de vertegenwoordiging van zijn land in de Latijns Amerikaanse republieken. Hij zou vermijden in welke diplomatieke post dan ook in deze landen personen te plaatsen wier verleden een Trujillo-tint hebben.

Tenslotte verdient Hector GARCIA GODOY, de scheidende president ad interim, de aandacht. Voor niemand ~~is~~ de verkiezing een grotere overwinning geweest dan voor hem. Als president zonder mandaat, geroepen om leiding te geven in een chaos, en slechts getolereerd omdat er geen enkele alternatief was, heeft hij het bewind - zij het in vele opzichten voornamelijk formeel - gevoerd op een wijze die de overbrugging van een van de moeilijkste perioden in de geschiedenis van het land mogelijk heeft gemaakt. Hiermede heeft hij zowel in eigen land als daarbuiten groot respect afgedwongen. Terwijl de nieuwgekozen president nog de ambtseed niet had afgelegd, begonnen reeds de speculaties omtrent de politieke toekomst van GARCIA GODOY. Reeds werd zijn naam genoemd als de meest waarschijnlijke opvolger van BALAGUER. De voorbarigheid van dergelijke speculaties daargelaten, vertolken zij wel de positie welke GARCIA GODOY heeft weten te verwerven.

NEDERLANDSE ANTILLEN

De maanden mei en juni stonden in de Nederlandse Antillen in het teken der statenverkiezingen. Een felle campagne door de Democratische Partij op Curaçao werd op 8 juni beloond met een duidelijke overwinning op haar voornaamste tegenstander, de Nationale Volkspartij. Waarnemers zagen in de uitslag een bekrachtiging van het door de landsregering gevoerde beleid in Koninkrijkszaken. De kiezers zouden de goede verhoudingen welke in de afgelopen jaren zijn opgebouwd, hebben willen zeker stellen. Overigens kon de uitslag op het eiland Curaçao niet geheel worden opgevat als een motie van vertrouwen in de partij die de landsregering de afgelopen vier jaar heeft voorgezeten. De uitspraak was een duidelijke afwijzing van het eilandelijke beleid van de Nationale Volkspartij en had als zodanig door zijn negatieve aspecten een labiel karakter.

Twee kleine partijen op Curaçao trachtten een alternatief te bieden voor het tweepartijen-systeem dat zich de laatste jaren op Curaçao heeft ontwikkeld. De Radicale Volkspartij zag haar toch al niet grote aanhang teruglopen en de leiders van deze partij zullen zich moeten afvragen of het nog zin heeft om de P.R.P. door financiële injecties verder kunstmatig in leven te houden. De splinternieuwe Christendemocratische U.R.A. maakte een verrassende entrée in de Curaçaose politieke arena. Jeugd, onervarenheid, beperkte middelen, onbekendheid van de meeste harer leiders, en een nog wat amorfe formulering van haar doelstellingen ten spijt, bewees deze nieuwe partij levensvatbaarheid te hebben. Een logische projectie van de verkiezingsuitslag betekent op Curaçao een stembusoverwinning van de Democratische Partij bij de eilandsraadverkiezingen van volgend jaar. Eerst dan zal immers de bewijslast volledig op deze partij komen te drukken.

Gezien de ontzaglijke problemen op sociaal en economisch gebied, waarmee de Nederlandse Antillen en zeker het eilandgebied Curaçao zijn geconfronteerd, wordt wel een zeer grote wissel getrokken op het beleidspotentieel van de regeringspartijen. Als de U.R.A. zich verder weet te ontwikkelen zal zij in geval van nood als wellicht de laatste democratische uitlaatklep kunnen fungeren voor de Curaçaose kiezers. Want alhoewel zulks nog niet in de verkiezingscijfers aan de oppervlakte is gekomen, is het ogenblik waarop een deel van het Antilliaanse volk zijn toevlucht zal zoeken in het extremisme naderbij gekomen.

Het Antilliaanse volk, wel te verstaan, want de geschetste problematiek

geldt ook in even grote, zo niet grotere, mate voor het eilandgebied Aruba. Daar was het de regeringspartij, de P.P.A., welke aanhang verloor. Het meest opmerkelijk was daar het grote stemmenaantal dat werd gehaald op de gecombineerde UNA/PIA-lijst door de vakbondsleider, F.L. MADURO. Kort na de verkiezingen maakte MADURO de oprichting bekend van een nieuwe partij, de Partido Revolucionario Obrero. Het is voor het eerst dat een partij in de Nederlandse Antillen het begrip revolutie in haar schild voert. Het programma van MADURO's partij was aan het einde van de maand nog niet geformuleerd. Er kon dus vooralsnog slechts worden afgegaan op de uitspraken en de handelingen van de figuur rondom wie de partij moet worden gevormd.

Ook hier viel weinig gedefinieerd over te zeggen. In grote trekken kan het politieke streven van MADURO echter worden geschetst als: de arbeiders kunnen als zij eensgezind als kiezers optreden de vakbond een sleutelpositie geven in de regering. Alsdan kunnen handel en industrie - dus het grootkapitaal - de duimschroeven worden aangelegd. Op een niet al te duidelijke wijze zou hiermede moeten kunnen worden bereikt dat de Lago afziet van verdere automatisering. De mogelijkheid dat het afbraakproces wordt versneld en aantrekking van nieuwe industrie wordt getorpedeerd, wordt blijkbaar niet onder ogen gezien.

Dat MADURO grote steun geniet bij Lago's hevig verontruste arbeiders en bij de door het lay-off programma reeds gedupeerden, behoeft overigens niemand te verbazen.